

1 pd.-ban érkezett!

BELÜGYMINISZTERIUM
Határőrség Országos Parancsnokság
B u d a p e s t

TITKOS!

008
..... sz. pld.

A BELÜGYMINISZTERIUM
HATÁRŐRSÉG ORSZÁGOS PARANCSNOKÁNAK
08. számú
P A R A N C S A

Budapest, 1973. évi október hó 10-én.

11 d
40-5/74

330-1-5/74

84-44/74

100-2174. 500-1/74

65-19-5/74.
~~*65-5-1/1974*~~

A BELÜGYMINISZTERIUM
HATÁRŐRSÉG ORSZÁGOS PARANCSNOKÁNAK
08. számú
P A R A N C S A

Budapest, 1973. évi október hó 10-én

A BM Határőrség állományából nyugállományba helyezettek többsége szolgálatát közvetlenül a felszabadulás után, vagy az 1956—57-es években kezdte. Munkájukkal sok éven át hozzájárultak a Határőrség feladatainak eredményes végrehajtásához, helytálltak az ellenforradalmi események idején. Közülük számosan kiemelkedő szerepet töltek be a szocialista társadalmi rend alapjainak lerakásában, a proletárdiktatúra szervezeti erősítésében, a Határőrség munkájának megszervezésében, a személyi állomány kiképzésében, nevelésében. Esküben vállalt kötelességük teljesítése során sokan életüket áldozták.

A Határőrség nyugdíjasaival, rokkantjaival és az elhalálozottak hozzátartozóival való törődés egyrészt osztálypolitikai alapon nyugvó kötelességünk, másrészt hozzá kell járulnunk ahhoz, hogy a nyugdíjasaink továbbra is aktív állampolgárként éljenek, tevékenykedjenek. Ennek érdekében végzett tevékenységünk jelenleg is számottevő, azonban még elmarad a reális igényektől és követelményektől.

A nyugdíjasokkal, valamint az elhalálozottak hozzátartozóival való fokozottabb törődés érdekében

m e g p a r a n c s o l o m :

1. A Határőrség Országos Parancsnokságon és a kerületeknél (Hór. Ezred) tervszerűbbé kell tenni a nyugdíjasokkal és az elhalálozottak közvetlen hozzátartozóival való foglalkozást.

2. A törődés a hivatásos és sorozott állományúak közül terjedjen ki:

- a) a Határőrség hivatásos állományából szolgálati nyugállományba helyezettekre életük végéig, rokkantsági nyugállományba helyezettekre a rokkantsági nyugdíj folyósításáig;
- b) a hivatásos állományból és nyugállományból elhaláloztak közvetlen hozzátartozóira (feleség, gyermek, szülő), amíg részükre az ellátást — özvegyi nyugdíjat, árvaellátást, szülői nyugdíjat — folyósítják;
- c) sorkatonai szolgálat ellátása idején szolgálattal összefüggő baleset, vagy betegség következtében megrokkantakra, elhalálozás esetén közvetlen hozzátartozóikra, amíg részükre ilyen címen ellátást folyósítanak. Ezen elvtársak körülményeinek figyelemmel kísérését a lakhely szerint illetékes kiegészítő parancsnokságokkal együttműködésben kell megoldani;
- d) fokozott figyelemmel kell foglalkozni:
 - a Belügyminisztérium hősi halottjai hozzátartozóival, nemzeti gondozottakkal;
 - szolgálati halottá, BM Határőrség halottjává nyilvánítottak hozzátartozóival;
 - nyugállományú tábornokokkal, ezredesekkel, osztályvezetői (ezzel azonos, vagy magasabb) beosztásból nyugállományba helyezettekkel;
 - Vörös Csillag Érdemrend, vagy ennél magasabb rangsorolását kiténtetéssel rendelkezőkkel;
 - azokkal a nyugdíjasokkal, és hozzátartozóikkal, akik életkoruknál, egészségi állapotuknál, szociális, családi, vagy egyéb körülményeiknél fogva erre fokozottabban rá vannak utalva;
 - a rokkantsági nyugállományba helyezettekkel. A rokkantság megszűnése és a nyugellátás beszüntetése esetén haladéktalanul intézkedni kell a szolgálatra való egészségügyi alkalmasság elbírálására, az orvosi felülvizsgálat eredményétől függően a szolgálatba állításra, vagy polgári életben történő elhelyezésre.

3. Parancsomban foglaltak — egyes méltányolható esetek kivételével — nem terjeszthetők ki azokra, akiket:

a) 1952. január 1. előtt a régi közzolgálati törvény (1912. évi LXV. tv.) alapján helyeztek nyugállományba;

b) jogerős bírói ítélet, fegyelmi vagy becsületbírószági eljárás alapján — fegyelmi fenyítésül — vagy az 1971. évi 10. sz. Tvr. 5. § (2) bek. e) pontja alapján szolgálati viszonyukról való lemondás miatt helyeztek nyugállományba, továbbá akiket nyugállományba helyezésük után szándékos büntett elkövetése miatt a bíróság jogerősen végrehajtható szabadságvesztésre ítélt.

4. A nyugállományban lévőkkel és az elhaltak hozzátartozóival a Határórség Országos Parancsnokság, kerületek, ezred parancsnokság hatáskörükben kötelesek foglalkozni.

5. A Határórség Országos Parancsnokság, kerületek, ezred parancsnokságai illetékessége az állományukból nyugállományba helyezettekre és az elhalálozottak hozzátartozóira terjed ki. (1. sz. melléklet szerint). Amennyiben a nyugdíjas utolsó szolgálati helyéről más közigazgatási területen települ le, úgy jogutód az 1. számú melléklet szerinti parancsnokság.

6. A Határórség Országos Parancsnokság szerveinek, kerületek, ezred parancsnokainak, politikai, valamint személyzeti szerveinek feladatai:

a) A szolgálati helyek kollektíváinak bevonásával szervezzék meg a nyugállományúakkal való kapcsolattartást, élet és szociális körülményeik figyelemmel kísérését, indokolt esetben a lehetőségekhez képest nyújtsanak számukra segítséget problémáik megoldásához, jogos igényeik kielégítéséhez.

A szervezett létszámon felüli munkaerőt igénylő időszakos feladatok megoldásánál elsősorban arra alkalmas, munkaképes, szociális körülményeiknél fogva ráutalt nyugdíjasokat kell alkalmazni.

A nem belügyi szerveknél is elő kell segíteni a Határórség nyugdíjasainak foglalkoztatását, kiegészítő munkakörbe helyezésüket.

Időnként meg kell hívni a nyugdíjasokat elvtársi beszélgetésekre, jelentősebb ünnepekre, kulturális rendezvényekre.

- b) A BM és a fegyveres erők klubjai keretében segítséget kell nyújtani a nyugdíjasok és hozzátartozóik kulturális igényeinek kielégítéséhez.

A BM és a fegyveres erők klubja keretében segítséget kell nyújtani közös, illetve belügyi nyugdíjas klubok megszervezéséhez és működéséhez, biztosítani kell a működéshez szükséges feltételeket.

- c) Indokolt esetben a nyugdíjasokat és hozzátartozóikat segélyben kell részesíteni. Segély folyósítására elsősorban a váratlanul bekövetkezett nagyobb anyagi megterhelés (haláleset, súlyos betegség, elemi csapás, stb.), valamint kiskorú gyermekek eltartásával kapcsolatos nehézségek, illetve kedvezőtlen szociális körülmények esetén kerülhet sor.

A segélyezés a Határőrség Országos Parancsnokság, kerületek, ezred rendelkezésére bocsátott segélykeretből történik.

Megfelelő vizsgálat, indokoltság alapján a nyugdíjasokat és az elhalálozottak hozzátartozóit 1500,— Ft. összegig lehet segélyben részesíteni. Súlyosabb szociális helyzet esetén, amikor az össz körülmények ennél magasabb összegű segély kiutalását indokolják, a javaslatot a BM Határőrség Országos Parancsnokság személyzeti osztályának kell megküldeni. A javaslat tartalmazza a nyugdíjas (hozzátartozó) szociális és családi helyzetét, a családtagok számát és jövedelmét, a segélyezés indokolását, a javasolt segély összegét.

A parancsnokok a segélyezéseknél vegyék figyelembe azokat is, akik anyagi támogatást nem kértek, de körülményeiknél fogva rá vannak utalva. A megalapozatlan kérelmeket hatáskörükben el kell utasítani.

- d) A helyi lehetőségeket és a hatáskörüket meghaladó esetekben nekem tegyenek javaslatot.
- e) Elhalálozás esetén a hozzátartozók életkörülményeit kísérik figyelemmel, legyenek segítségükre nehézségeik megoldásában, kiskorú gyermekeik nevelésében, az őket megillető jogszolgáltatás biztosításában.

f) A nyugdíjasok és igényjogosult hozzátartozóik, valamint az elhalálozottak özvegyei és önálló keresettel nem rendelkező gyermekei számára a Belügyminisztérium egészségügyi, szociális és kulturális intézményei szolgáltatásainak igénybevételét az érvényben lévő parancsok és utasítások szerint kell biztosítani.

7. A hősi halottak hozzátartozóival, nemzeti gondozottakkal országos parancsnok helyettesek (ezzel azonos, vagy magasabb) beosztásból nyugállományba helyezettekkel a Határőrség szerveivel együttműködésben a BM IV. Főcsoportfőnökség Szociális Alosztálya foglalkozik. Segíti gondjaik megoldását, indokolt esetben kezdeményezi anyagi támogatásukat. Az esetenként felmerülő javaslatokat a Határőrség személyzeti osztályán keresztül kell a IV. Főcsoportfőnökség Szociális Alosztályára felterjeszteni.

8. A Határőrség személyzeti osztálya a Határőrség nyugdíjasairól, az elhalálozottak jogán ellátásban részesülő hozzátartozókról fektessen fel karton-nyilvántartást és az 1. sz. mellékletnek megfelelően az illetékes parancsnokságnak küldje meg.

A nyilvántartási kartonokra pótlólag rá kell vezetni:

- a szociális és családi körülményekre, jövedelmekre vonatkozó legfontosabb adatokat;
- a velük kapcsolatban tett intézkedéseket, a keletkezett anyagok irattározási számát. Budapesten lakóként a Határőrség Országos Parancsnokság személyzeti osztálya tartsa nyilván.
- lakhelyváltozás esetén a nyilvántartó kartont a területileg illetékes kerület, ezred parancsnoksághoz kell irányítani.

A hősi halottak sírjainak évenkénti koszorúzását az erre vonatkozó belügyminiszter-helyettesi parancs szerint az illetékes parancsnokok a politikai osztályvezetőn keresztül végzik az 1. számú mellékletben feltüntetett területi elosztásnak megfelelően.

9. A Határőrség Országos Parancsnokságon, kerület, ezred parancsnokságokon a nyugdíjasok és elhalálozottak hozzátartozóival való foglalkozás elősegítése céljából nyugdíjasokból álló társadalmi alapon működő nyugdíjas bizottságokat kell felkérés, illetve kijelölés alapján létrehozni.

- a) a bizottságok az alábbi összetételben működjenek:
Elnök, az általam, illetve kerületek, ezred parancsnok részéről kijelölt hivatásos. Tagjai 3—7 fő nyugdíjas.
- b) a nyugdíjas bizottságok tagjait kellő politikai felkészültséggel és tapasztalattal rendelkező nyugdíjasok közül kell kiválasztani, a pártbizottság titkárával egyetértésben kell felkérni őket a közreműködésre.
- c) a nyugdíjas bizottságok munkájukat az elnök irányításával végezzék.
Működjenek közre a nyugdíjasok (hozzátartozók) élet- és szociális körülményeinek figyelemmel kísérésében, a velük való kapcsolat fenntartásában. Szervezzék és segítsék elő a nyugdíjas családok, betegek, kórházban ápoltak látogatását. Konkrét tevékenységüket az illetékes parancsnokok által jóváhagyott feladatterv alapján végezzék.
- d) a parancsnokok kérjék fel az illetékes párt- és KISZ-szervezeteket a nyugdíjas bizottságokban történő közreműködésre.

Jelen parancsomat értelemszerűen ki kell terjesztteni a ki-nevezett és szerződéses állományból nyugállományba helyezettekre is.

Felkérem a párt- és tömegszervezeteket, hogy parancsom végrehajtásához nyújtsanak segítséget.

Budapest, 1973. október 10.

SZABÓ GUSZTÁV s. k.,
vezérőrnagy

a BM Határőrség országos parancsnoka

Készült: 1 példányban.
Snsz.: 0534/278.
Sokszorosítva: 150 példányban.

K I M U T A T Á S

A BM Határőrség Országos Parancsnokság határőr kerületek és Határőr Ezred illetékességi területéről:

BM Határőrség Országos Parancsnokság (Személyzeti Osztály)
— Budapest,

1. kerület

- Komárom megye,
- Győr-Sopron megye győri és mosonmagyaróvári járás,

11. kerület

- Győr-Sopron megye, csornai és soproni járás,

2. kerület

- Vas megye, körmendi járás kivételével,

3. kerület

- Zalaegerszeg város,
- Vas megye körmendi járás,
- Veszprém megye,

4. kerület

- Zala megye, (Zalaegerszeg város kivételével)
- Somogy megye,

5. kerület

- Baranya megye,
- Tolna megye,

6. kerület

- Bács-Kiskun megye,
- Csongrád megye,

7. kerület

- Békés megye,
- Szolnok megye,

8. kerület

- Hajdú-Bihar megye,
- Szabolcs-Szatmár megye,

9. kerület

- Borsod-Abaúj-Zemplén megye,

10. kerület

- Nógrád megye,
- Heves megye,

Határőr Ezred

- Pest megye,
- Fejér megye.

közigazgatási területe.

